

೪-೦೦ ಪಿ.ಎಂ.

ಶ್ರೀ ಸಿ.ಎಂ. ಇಬ್ರಾಹಿಂ (ಕಾರ್ಮಿಕ ಸಚಿವರು).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಎನು ರೂಲ್ಸ್ ಡಿವಿಡರ ಕೆಳಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ....

SRI B.B. SAYANAK.—This is the injustice to me. Hon. Ministers can speak in English or Hindi, so that I can convince my people.

ಶ್ರೀ ಸಿ.ಎಂ. ಇಬ್ರಾಹಿಂ.—ಅಮೇಲೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ೧೯೭೯ನೇ ಡಿಸೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಿನಿಮಂ ವೇಜಸ್ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಅಜ್ಜೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿತ್ತು. ಅದರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಬಹು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ (ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಬೆಂಗಳೂರು, ದೊಡ್ಡ ಬಳ್ಳಾಪುರಗಳಲ್ಲಿ) ಮಿನಿಮಂ ವೇಜಸ್ ಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ದೇನು ಯಾವ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬೆಳಗಾಂ, ಬನ ಹಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಾದ ತಲೆ ಎತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಜೇಮೆಂಟಿನವರನ್ನು ಕರೆದು ಮಾತನಾಡಿದಾಗ ಅವರು ಹೇಳಿದರು, ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿ-ತಕ್ಕ ಸಂಬಳವೇ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ, ಇನ್ನು ಅದಕ್ಕಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಅದರಲ್ಲಿರತಕ್ಕದ್ದು ಸಿಲ್ಕು ಅಲ್ಲ, ಕಾಟನ್ ಅಲ್ಲ, ರಾ-ಸಿಲ್ಕ್ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಪುನರ್ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಪರವಾಗಿ ಇರತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ. ಆ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಿನಿಮಂ ವೇಜಸ್ ಅನ್ನು ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿ, ಯಾವ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೂ ತನ್ನ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಆ ಒಂದು ಕನಿಷ್ಠ ವೇತನವನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಂಥವರ ವೇಲೆ ಕೇಸ್ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿದ್ದುದರಿಂದ ಕೆಲವರ ಮೇಲೆ ಕೇಸ್ ಗಳನ್ನು ಹಾಕಲಾಗಿದೆ. ಈ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕ ನಾಯಕರು ಒಂದು ವೇಜಸ್ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿರುವುದು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ, ಅದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಬೇರೊಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಮನವಿ ಮಾಡಿದಾಗ, ಅದಕ್ಕೆ ಈ ಸಮದ ಸದಸ್ಯರು ಒಪ್ಪಿದರೆ ಬಹುಶಃಕವಾಗಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಮತ್ತು ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಆ ಭಾಗದ ಶಾಸಕರ ಒಂದು ಸಭೆಯನ್ನು ಇದೇ ತಿಂಗಳ ೨೩ನೇ ತಾರೀಖಿನ ದಿವಸ ನನ್ನ ಛೇಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಕರೆದಿದ್ದೇನೆ. ಅವತ್ತಿನ ದಿವಸ ತಾನ್ವಿರೂ, ಬೆಳಗಾಂ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ (ಆ ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ) ರಾ-ಸಿಲ್ಕ್ ಇರುವುದರಿಂದ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಮಿನಿಮಂ ವೇಜಸ್ ಏನಿದೆ ಇದನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿಯಿರಿ ಎಂದು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರ ತಡೆಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶವಾದರೂ ಪವರ್ ಲೂಮ್ ನಡೆಯಬೇಕು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಸಿಗಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪವರ್ ಲೂಮ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮಿನಿಮಂ ವೇಜಸ್ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿರುವುದು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ, ಅಷ್ಟು ವೇಜಸ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ, ತಾವುಗಳೇನೆ ಅವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀರೋ ಅವುಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡೋಣ ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಯನಕರವರು ಇಂಡಾಲ್ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ನೋಟೀಸ್ ಬಂದಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಮಾಡಿತಿ ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನು ಲಾಟಿ ಚಾರ್ಜ್ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅಲ್ಲಿ ಗಲಾಟೆ ನಡೆದು ಮುಖ್ಯಯರ ಕಾರನ್ನು ಅಂಟಿಟರು ತಡೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದಾಗ ಅವರನ್ನು ಸರಿಸಲು ಎರಡು ಜನ ಮಹಿಳಾ ಪೊಲೀಸರು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತಿರಲು ಬೇರೆಯವರು ಕಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಬಿಸಲು ಶುರು ಮಾಡಿದರು. ಆಗ ಇತರೆ ಪೊಲೀಸರು ಕ್ರಮತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ೩-೪ ಜನ ಪೊಲೀಸರಿಗೆ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಖಾಸಗಿ ಜನರಿಗೆ ಗಾಯಗಳಾಗಿವೆ. ಆ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ೧೯ ಜನರನ್ನು ಬಂಧಿಸಿ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಈಗ ವತಾವರಣ ಶಾಂತವಾಗಿದೆ. ತಾವುಗಳು ಮಿನಿಮಂ ವೇಜಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಮನಃ ಉತ್ತಮವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ಆದರಂತೆ ಇವತ್ತು ನಾವು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿ ದ್ದೇವೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಮಿಕ ವರ್ಗದವರು ಮುಂದೆ ಒಂದು ಅಮರಾಗಿಯೇ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರೆದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರೂ ನಾನು ಏತಕ್ಕೆ ಒಂಜರಿಂದ ಎಂದರೆ ಮಿನಿಮಂ ವೇಜಸ್ ಅನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರುವ ಮತ್ತೊಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಸರ್ಕಾರವೇ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಮಾಡಿದೆ ಎಂಬ ದೂರು ಬಂದಿರತು ಕಾರಣದಿಂದ ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡೋಣವೆಂದು ಹಾಗೇ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ತನ್ನ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಸಲಹೆಯಂತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ತಯಾರಾಗಿದೆ.

Allotment of time for discussion of Budget

† SRI D. DEVARAJ URS (Hunsur).—In this connection I am glad the Government has taken a cautious step with respect to the demand that is now often and on coming to the Government to reduce the minimum wages. The minimum wages are fixed not in an arbitrary manner. The Hon. Minister is also aware of it because he might have served in some of the Minimum Wages Committee. The minimum wages are fixed after taking into consideration all aspects of a given industry. Now, as the Minister rightly pointed out, this cannot be frittered away frequently as and when people come and represent. May be, there are some genuine grievance or they may not have. Unless, we know both the sides, it is rather difficult to say that either the existing wages should be held up or it should be revised. Now that Minister has taken a right stand in not committing the Government to any view point, I don't like to deal with this subject any further.

Then, Sir, regarding Proceedings in this House, I would like to make some suggestions for the consideration of the House. For the discussion of the Budget speech, 6 days have already been allotted by the Business Advisory Committee, *i.e.*, 24 hours. Today, it is already 4 O'Clock and we have not yet commenced the discussion on the budget. I don't know at what time it was started yesterday.

SRI B.B. SAYANAK.—On Friday, Sri Basavalingappa spoke for only one hour.

SRI D. DEVARAJ URS.—If we go on at this rate hardly we may get 12-13 hours in 6 days. Even that appears to be doubtful.

Therefore, I would like to make a suggestion to the House and also to the Government. I think on our side, if I have understood, all are willing for this suggestion *viz.* fixing the number of hours instead of days. We may discuss for 6 days but in actuality, it may not be more than 12-13 hours. Again, the budget discussion will lose all its charm and fervour if the discussion on the budget is taken up after the end of all these things. Now you could see the benches are being empty and some Ministers are sitting for the sake of sitting. Therefore, the whole atmosphere becomes so dull and it may not be possible for a member who participates in the debate to show his interest to the full extent on various subjects. I am not saying that Calling Attention and other things are not so important. I would suggest you to fix up a date and on that particular day, half a dozen calling attention notices may be taken or you can think of continuing the old practice *i.e.*, taking up the calling attention notices

after six O'Clock. We can allot the time for all these things. We can say that within such and such a time, the whole thing should be ended. Now we are taking the calling attention notices immediately after the question hour, but however much the Hon'ble Speaker might try to Control, some times, it so happens that Members go on putting questions whether it is concerned, unconcerned and so on. Therefore, I suggest you to kindly fix the number of hours and as between the question hour and the budget speeches, if the House agrees, there shall not be any such things. Let it be taken up at the end if it is very important. Otherwise, you can fix up certain hours for all these things. You can also think of fixing a day for all these things. On that day, you can put half a dozen or one dozen calling attention and other notices. That may be useful from the point of view of making the budget discussions meaningful. Otherwise, many a time, I could make out, I also worked in all capacities in this House, if the members have come prepared. they will also look as if they have exhausted by mere sitting.

It will be like sitting in a court of law and waiting for opportunity for their cases to be called.

SRI A. LAKSHMI SAGAR.—Any way, we are used to it.

SRI D. DEVARAJ URS.—You may be used to it, but many of us are not lawyers and I am also not a lawyer. I think it is better, at least from tomorrow onwards we can do the business in this way because the number of hours are very important. Therefore, you must give 24 hours exclusively for the budget discussion.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾರ್ಚ್ ೧೦ನೇ ತಾರೀಖು ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರವನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಜೂನ್ ೧೬ನೇ ತಾರೀಖು ಬಜೆಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ಮೊದಲೇ ಹಳಸಿ ಹೋಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇನ್ನೂ ತಡ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ ಜನರಲ್ ಡಿಸ್‌ಕಷನ್ ಮುಗಿಯುವವರೆಗೆ ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವ ಸೂಚನೆ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದು ಬೇಡ. ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ತಾಸು ಗಳನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವ ಸೂಚನೆಗಳು ತುಂಬಾ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಗಂಟೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗಲೂ ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವ ಸೂಚನೆಗಳು ಮತ್ತು ನಿಯಮಾವಳಿ ೩೧೨ ರ ಮೇಲೆ ನಡೆಯುವ ಚರ್ಚೆ ೧ ಗಂಟೆ ಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಹೋಗಬಾರದು. ಅಷ್ಟು ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹಾಕಿ. ಬೇರೆ ವಿಧಾನ ಮಂಡಲಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗಂಟೆ ಕಾಲ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ದಿನನಿತ್ಯದ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಹೊಣೆ. ನಾನು ಯಾರೊಬ್ಬರ ಮೇಲೂ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರವಾದ ಮೇಲೆ ಆಯವ್ಯಯದ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯಲಿ. ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದೇನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬಹುದು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಒಂದು ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬರಬಹುದು.

SRI M VEERAPPA MOILY.—Sir, the Leader of the Opposition has given some good suggestions. The feelings of our side is also that at least in a day there must be some substantial business to be transacted. Whether it is the discussion of the Budget or discussion on some Bills, we will have to keep three hours for other things. We can have one hour for questions and answers, one hour for calling attention matters and one hour for other things. If this is observed, as the Leader of the Opposition said, we can be very serious about the businesses which are on hand. It could be sorted out in the Business Advisory Committee. There might be some important subjects which must be brought in the form of adjournment motions etc. After the question hour, one hour may be set apart for calling attention notices or for adjournment motions. Generally, the time to be given for substantial business should be 3 hours, but when adjournment motion and other things are there, it may take some more time. At any cost, it should not be less than 2 hours. On an average for other 2 hours, substantial business should be transacted.

ಭೇರ್ವನ್.—ಈಗ ಎಲ್ಲರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನೆಂದರೆ ಆಯವ್ಯಯದ ಮೇಲಿನ ಚರ್ಚೆ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬುದು. ಸರಿ, ನೋಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನಮ್ಮ ನಿಯಮಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ದಿವಸಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮಾತ್ರ ಹಾಕಬೇಕು ಎಂದು ಇದೆ. ನಾನು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕನಾಗಿದ್ದಾಗ ಇಂದಿನ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ, ನಾವು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿ ದಿವಸಕ್ಕೆ ೨, ೩, ೪ ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ನಾನು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವ ಸೂಚನೆಗಳಲ್ಲೇ ಪೂರ್ತಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲವನ್ನೂ ಕಳೆಯುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ತುಂಬಾ ಗಹನವಾದ ವಿಷಯಗಳಿದ್ದರೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಅದನ್ನು ಬೇಡ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ಯಾರೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೈಕುಂಠ ಬಾಳಿಗಾ ಅವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದಾಗ ೬ ಗಂಟೆ ಮೇಲೆ ಈ ತರಹ ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ರೂಲ್ ೩೦೨ರ ಮೇಲೆ ನಡೆಯುವ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದರು, ಅರ್ಧ ಗಂಟೆ ಚರ್ಚೆಯನ್ನೂ ಕೂಡ ೬ ಗಂಟೆ ಮೇಲೆ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಯವ್ಯಯದ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವಾಗ ಗಹನವಾದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಮಾನ್ಯ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ನಿನ್ನೆ ದಿವಸ ಒಂದು ಗಂಟೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಇವತ್ತು ಒಂದು ಗಂಟೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಹೆಚ್ಚು ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ೬ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ೨೪ ಗಂಟೆ ಕಾಲ ಚರ್ಚೆಗೆ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ಎರಡು ದಿನ ಕಳೆದು ಹೋಗಿದೆ, ಇನ್ನೂ ದಿವಸವು ೧೬ ಗಂಟೆ. ಇನ್ನೂ ಬಹಳ ಜನ ಮಾತನಾಡುವವರು ಇದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಒಂದೆರಡು ದಿವಸ ಒಂದೆರಡು ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಹೆಚ್ಚು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಸಿದ್ಧರಿದ್ದೇವೆ. ಇಲ್ಲದೇ ಹೊರತು ನಮಗೆ ಕಾಲ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಬಿಸಿನೆಸ್ ಅಡ್ವೈಸರಿ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕು.

ಭೇರ್ವನ್. ಆಯವ್ಯಯದ ಮೇಲಿನ ಚರ್ಚೆ ಮುಗಿಯುವವರೆಗೆ ೬ ಗಂಟೆ ಮೇಲೆ ಒಂದೆರಡು ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ.

SRI D. DEVARAJ URS.—Sir, after the question hour, we shall commence the discussion on the budget. If there is any Government business like 'papers to be laid on the table' etc., let it go on because it will take only 5 to 10 minutes. After that, budget speeches may be commenced and let it end at 6.00 P.M. If this arrangement is implemented, the hon. Members on the Opposition side will have the satisfaction of having spent their time sufficiently on the budget discussion. On the paper we have got 24 hours for six days, but practically it will not be so. I am sure we will not get half the number of hours which we have now fixed, if this tendency continues.

SRI S. R. BOMMAR—All these things could be discussed and decided in Business Advisory Committee meeting.

Financial Business

General Discussion on the Budget.

† ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—(ಯಲಹಂಕ) ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಸೋಮವಾರ ಆಯವ್ಯಯದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಏನೆಂದರೆ ಅಂದಾಜು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವ ಮುನ್ನ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸ್ವತಃ ನಿರ್ದೇಶನ ಇರಲಿಲ್ಲ they were not guided ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಮತ್ತು ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವರೀತಿಯಾಗಿ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಂಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಪಾಲನೆ ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರದ ಅದಾಯವಾಗಲಿ. ಖರ್ಚಾಗಲಿ ಸಮತೋಕ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವರೀತಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದರು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಬೋಟಾ ಬಜೆಟ್ ಏನು ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೇ ಇರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅಂದಾಜು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವಾಗ ನಮಗೆ ಸಾಲದ ಹೊರೆ ಏನಿತ್ತು, ನಾವು ಎಷ್ಟು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳಿಗೆ ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಅವರು ಹಣ ಪಾಸಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆೋ ಇಲ್ಲವೋ, ಹಣದ ವಸೂಲಾತಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವರೀತಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. Resources mobilisation - ಎಂದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಆ ರೀತಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೋ ಎಂದರೆ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೇ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದರೆ ೧೯೭೮-೭೯ನೇ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಅಕೌಂಟಿನಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಎತ್ತುದೆ ಎಂದರೆ ೯೯.೨೪ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು, ೯೯ ಕೋಟಿ ೨೪ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಸರ್ಕಾರದ ಹೊರೆ ಇದೆ. ಈ ಸಾಲದ ಹೊರೆಯನ್ನು ತೀರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವರೀತಿಯಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವಂತೆ ಈ ಆಯವ್ಯಯಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ನಮೂದಾಗಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ವಿಚಾರ ಎಲ್ಲಾ ಹೇಳಿದೆ, ಆದರೆ ಇಷ್ಟು ಹೊರೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವರೀತಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದೆ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಈ ರಾಜ್ಯದ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಂಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದೆಯೋ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಚಕಾರ ಶಬ್ದವೂ ಇಲ್ಲ.

In Page No. 29 it is said :

“ In addition to the above, balances at the Credit of earmarked and other funds as also certain deposits to the extent to which they have not been invested but are mraged with the general cash balance of Government also consitute the liability of Government. Such liability at the end of March 1979 was Rs. 163.25 crores as shown below ”

Further details are there.